

1 Timotiu

Paru hã Timotiuhu ma, te te

ĩrob'ui'ééré na'rata zé

Ĩbaihã wasu'uzé

Ã ĩbaihã na Paru hã aibã ĩprédupté ma, ma tô rob'ui'ééré, Timotiu na ĩsisi ma. Ta hã ĩsazei'wa. ĩmama hã deredu, zudezu'õ. ĩna si zudezu hã. Paru hã 'Re ĩhâimana u'âsi mono zadawa wasu'u na te te dama 're rowasu'u mono da, zahadu daro mono bâ 're morĩ ré, ma tô Timotiu hã ĩsiré 're mo. Tawamhã Paru hã timorĩ na te te uzusi da, Épézu hawi watobro wamhã, Timotiu hã te tame ĩsa'u nhamra. Tawamhã tame zahadu sãmra ré, ma tô ã ĩbaihã na rob'ui'ééré hã Paru hã tâma time.

1-2 ĩ'ra Timotiu, wa hã Paru, Cristu Zezusihi zadawa wasu'u'wa, wa ãma aima rob'ui'ééré. Wanhíb'apito wasu'uwẽ na te ãma aipo're pu'uzéb zarina, ĩsazei'wa oto 're aimorĩ wa, wa ĩ'ra na asisi. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã Wanho'reptui'wa hã ma tô ĩpisutu, te dama 're sadawa wasu'u mono da. Taha da, ma tô Cristu Zezusihi zama ĩpisutu. Ōhõ zô si, wa sô 're wanhimipari za'ra, marĩ ĩwẽ uptabi hã te te wama ĩpisutu za'ra zéb zarina, te te wama ãma 're a'uwaímrami mono da.

Wamama ma, wa ai'ãma 're ĩmreme u'âsi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma, duré Wanhíb'apito Cristu Zezusihi ma zama, ĩsimizawizé hã ai'ãma 're hâimana u'âsi mono da, duré ai'ãma 're pẽ'ézé u'âsi zahuré mono da, rowẽ u'âsi, ãma 're aimorĩ da.

³ Masédoniza na danhipti'a nho'ômo nhisi u ïmorĩ u'âbâ, wa tô ai'âma ropti, Épézu âma a'â asâmra da. Tane da, wa za duré ïzadawa na aima âma sahu, tame a'â asâmra da. Tame ni'wam norĩ hã te ïsazei'wa norĩ ma, siwa'ru te te 're rowasu'u za'ra. Taha wa, te za a'â tame asã, sadawa uwati za'ra da, tinhimirowasu'u hã te te sahâri pese za'ra da. ⁴ Ta norĩ hã te dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'ratatare hã te te 're 'madâ'â za'ra. Dahi'rata sidâpâsi dahi'rata nhisi wasu'u zama, te ta norĩ hã te te 're 'madâ'â za'ra. Taha zarina, te âma 're dasisada'âbâ za'ra. Âne wamhã, ta norĩ hã te te 're dapawaptob za'ra mono õ di, Wanhíb'apito zazei'wa norĩ 're hâimana wê za'ra mono da. ⁵ E marĩ da, wa tô âne hã aima waihu'u. Wa tô ïsima aiwê, ïsazei'wa norĩ hã 're pawaptob za'ra mono da, Wamama zawipese 'wa 're nomro mono da, dazawipese 'wa zama. ïsazei'wa norĩ hã simirosa'rata wê ré si, te za 're nomro. Âne wamhã, marĩ te te 're ï'manharĩ wasété za'ra mono na, 'râwi 're siwê'õ za'ra mono õ di za. Wanhíb'apito zazei uptabi 'wa, te za 're nomro. Tawamhã te aima ïwaihu'uzéb zarina 're nomro mono wamhã, te za tô dasisawizé hã ïpê'ê 're tâma 're hâimana za'ra. ⁶ Ni'wam norĩ hã te aima ïwaihu'uzéb zarina, 're nomro mono õ di oto. Roti sena hawi, ma tô aipizari za'ra. Taha wa, te taré marĩ ïpire õ na si âma 're sisada'âbâ za'ra. ⁷ Ta norĩ hã te te sima 're wê za'ra, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére na dama rowahutu'wa, 're nomro mono da. Tane nherê, tâma waihu'u pese za'ra õ di, ïsimiroti hã. Tâma waihu'u pese za'ra newa, tazahã tâma pibu prã za'ra di, te te dama 're ïrowasu'u za'ra mono zé hã.

⁸ 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti hã, Mozési

te te dama 're ĩ'awaihu'u mono hã wẽ di, da te dama ãma 're ĩroti za'ra mono zéb da hã. ãne wama waihu'u pese za'ra di. ⁹⁻¹⁰ E 're ĩnomro wẽ mono norĩ ma, rotizéb da, te 're hãimana, Wamama nhimiroti hã. Mare di. Roti wẽ wẽ'õ'wa norĩ ma, rotizéb da, te 're hãimana. Duré rob'manharĩ wasété'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti wẽ'õ'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré ĩwasété norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré 'râwi pesere dasisô 're ĩda'a're nhi'oto za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré uburé romhuri Wamama te hã, te te ãma 're ĩwasété za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré timama te te 're ĩsimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré tina te te 're ĩsimroi mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré dapãrĩ'wa norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré dahâiba na da'ãma 're ĩsipsaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré aibâ si'uiwa dasina 're ĩdanhipsaihuri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré ĩwada'uri zarina si pawa'âbâ ãna dama romhuri'wa da, a'uwẽ hã da te dasiwi 're ĩsimi'uri za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré 're ĩsadawa nhipese za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré timreme hã tô sena na dama 're siwasu'u za'ra mono nherẽ, taré te te sina 're ĩroti za'ra mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana. Duré roti tô senai'õ na siwa'ru, ãma 're ĩdanomro wasété mono norĩ ma zama, rotizéb da, te 're hãimana, 'Re ĩhãimana u'âsi mono nhimiroti hã. ¹¹ Roti tô sena na si, wa tô te dama ãma 're aroti, Wanhib'apito wasu'uwẽ na te dama 're rowasu'u mono wamhã. Wẽ uptabi

di, Wanhîb'apito wasu'u hã. Taha da, ma tô ïma pisutu, ïwasu'uwẽ na te ãma 're da'apo're pu'u mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, rowẽ u'âsi 're ïmorĩ hã.

Paru hã Wanhîb'apito ãma ïwatazém na rowasu'u

¹²⁻¹³ ãhãna wa za ãma ïwata, Wanhîb'apito Cristu Zezusihi ãma hã. Ta hã ma tô ïwaihu'u siro, ïnhimiromhuri hã za te tãma ãma 're ï'uwaimrami mono na hã. Taha zarina ma tô ïpisutu, dapawap-tom na te tãma 're romhuri mono da. Taha da, ma tô te te 're ïnhiptete u'âsi. Taha wa, wa za ãma 're ïwata u'âsi, ïma 're rowẽ mono wa. Wanhîb'apito ãma wa tô aré te ãma 're wasété aré, ïmreme wasété na. ïsazei'wa norĩ hãiba u'âbã, wa tô aré te tãma 're rob'manharĩ wasété. Ta norĩ hãiba u'âbã, wa tô aré sada 're ïzahi. Wanhîb'apito hã Danho'reptui'wa na 're ïmorĩ na hã ïma waihu'u õ di aré. Te duré sazei õ di aré. Taha wa, zahadu ïnhimiza'rese ãna 're ïmorĩ wa, ma tô ï'ãma tipẽ'êzé, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, te te ï'azâri tõ da. ¹⁴ Wanhîb'apito hã tinhimizawi pese zém na ma tô ïpawapto pese, te saze da, duré dazawizéb da, ïma hâimana da. Aihĩni Cristu Zezusihi ãma 're ïhâimana za'ra mono norĩ hã te te 're ïpawaptob za'ra mono ne, ma tô ïpawapto duré. ¹⁵ Ti'ai u ma tô wei mo, Cristu Zezusi hã, 're ïdanomro wasété mono hawi te te 're da'anho'reptui mono da. ãne te dasima da te 're rowasu'u za'ra. Dan-himirowasu'u hã tô sena wamhã, aihĩni ãma 're ïdasisaze za'ra mono da hã, ïma wẽ di. Wa hã dawasété nhipai u, ïwasédé hã sa'êtẽ di. ¹⁶ Tane nherẽ, ma tô ï'ãma tipẽ'êzé, te te ï'azâri tõ da, 'Re ïhâimana u'âsi mono hã. E marĩ da. Cristu Zezusi

hã ĩãma wa'a su'u õ wa, daãma ĩwa'a su'u õ na, da te ãma 're waihu'u za'ra mono da, za ĩza'u da te dasina 're ĩ'umnhasi za'ra mono norĩ hã, ĩ'rata 're dahâimana u'âsi za'ra mono da, rowẽ u'âsi ãma. ¹⁷ Taha wa, Danhib'apito uptabi ãma si wa za 're wawata u'âsi za'ra. Ta hã Apito u'âsi te dama 're sãmra, ĩdâ'â õ hã, ni'wa hã niwa te te ĩ'madâ'â õ hã. Õhõ si Danhib'apito uptabi hã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã. Wẽ uptabi wa, wa za ãma 're wawata u'âsi za'ra.

¹⁸⁻¹⁹ Duréi pese hã ma tô ni'wam norĩ hã Wamama zadawa hawimhã marĩ na aima rowasu'u za'ra, za tãma asimiromhuri na ĩwaihu'u sirõmo zéb da. Taha zarina ĩ'ra Timotiu, wa za aima ti'ru, da te aima ĩwaihu'uzé hã asina 're 'madâ'â u'âsi mono da, roti tô senai õ da, ãma 're 'wapéi u'âsi mono da. ãne te za 're aimo, ãma 're 'wapéi u'âsi mono da. Roti tô sena si te za 're ĩ'madâ'â pese mo, Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zép si. Te za duré 're aimorĩ wẽ. ãne wamhã, aiwasété õ wamhã, 'râwi 're asisãmri mono õ di za, aiwasété na. ãhãna ni'wam norĩ hã tiwasété na 're sisãmri za'ra mono nherẽ, 're siwẽ'õ za'ra mono õ di. Taha wa, ma tô oto sazei utõrĩ za'ra, Wanhib'apito nhimiroti hã wa te 're ĩsaze za'ra mono zé hã. ²⁰ ãne Imenezu norĩ hã te oto 're tineb zahuré, Aresãdirihi me. Taha wa, wa tô a'â tãma hãiba za'ré zahuré, Satanasihi ma, robzei'õ hã a'â te te sina waihu'u zahuré da. E marĩ da. Roti tô sena upana te te dama 're rowasu'u zahuré mono tã da, taha u'âbã te te 're wẽ'õ zahuré mono tã da, 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã.

'Re ïhâimana u'âsi mono ma, 're ïdamreme zusi mono zém na rowasu'u

¹ Æhâna marï ïpire na wa za aima rowasu'u. 'Re ïhâimana u'âsi mono ma 're damreme zusi mono wamhã, te za uburé da'ãma tãma 're damreme zusi, te te 're da'apawapto mono da. Marï zô dawï 're rowaptâ'â za'ra mono wamhã, uburé dama te za da te tiwi 're rowaptêrê za'ra, marï hã te te dama 're anhomri mono da. Duré marï na dama 're sôpru mono wamhã, te za ãma 're dawata za'ra.

² Danhib'apito mono bâ, dama 're ïhâimana za'ra mono norï ãma, te za tãma 're damreme zusi, uburé dama ïpire za'ra norï ãma zama. E marï da. Ta norï hã te te dama 're roti wê za'ra mono da, taha zarina 're dasi'wapé za'ra mono ô wa, rowê na dasiré 're wanomro mono da, duré dama 're wahâimana wê za'ra mono da, 'Re ïhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â sina. ³⁻⁴ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã Wa'anho'reptui'wa. Ta hã ma tô te te sima 're da'awê, uburé te te 're da'anho'reptui mono da. Ma tô duré te te sima 're da'awê, aihïni pese ïsimiroti hã da te 're waihu'u za'ra mono da, ãma 're danomro wê mono da, ïsimiroti hã tô sena uptabi wa. Aihïni ãma 're wamreme zusi mono wamhã, tãma rowê di. Taha wa, te za wama 're to za'ra.

⁵ Misire hâiwa ãma 're ïhâimana mono si, uburé Danhib'apito uptabi hã. Misire da'ãwisi wê 'wa Wamama u hã. Ta hã Cristu Zezusi, aibâ na 're ïhâimana mono. ⁶ Ta hã ma tô dazada sisô, uburé te te da'awa'âbâ da. 'Re ïhâimana u'âsi mono hã bâdâ te te ïpisutuzém na, ma tô da'awa'â. Taha wa, 'Re ïhâimana u'âsi mono te te sima 're ïda'awê mono zé hã, uburé pese te te 're ïda'anho'reptui mono zéb da hã, wa tô waihu'u za'ra ni. ⁷ Ta hã ma tô

ĩpisutu, ĩsadawa wasu'u'wa 're ĩhâimana mono da, zudezu'õ norĩ hã te 're po're pu'u za'ra mono da, ĩsadawa para, Wanhĩb'apito wasu'uwẽ na. E marĩ da. Wanhĩb'apito hã te te 're saze za'ra mono da, duré te te âma 're sasõmri za'ra mono da, ĩsimiroti zarina si 're nomro wẽ mono da, tô sena uptabi wa, ĩsimiroti hã. ĩzadawa nhĩpese na aima ĩsiwasu'u õ di. Tô sena wa tô aima 're ĩsiwasu'u.

⁸ Wa za oto aima waihu'u, te ĩsima 're ĩda'awẽ mono zém na hã. Aibâ norĩ hã nimame 're ĩhâimana za'ra mono zé mono bâ te za 're mreme zusi, 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma. Ta norĩ hã dama 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, te za tãma 're mreme zusi, tãma 're simiwẽ za'ra mono sina, hãiwa u. Te te 're ĩda'ruiwapari za'ra mono da hã, mare di. Duré tizadawa na 're ĩsi'wapé za'ra mono da hã, mare di.

⁹⁻¹⁰ Pi'õ norĩ hã, aibâ norĩ te te sima 're 'madâ'â ze za'ra mono da, dama 're si'uza wamnarĩ za'ra mono õ di za. Duré dama 'madâ'â ze da, 're siséré tété wẽ za'ra mono da hã mare di. Duré tinho'rebzui wẽ na si, sima 're ĩsipese za'ra mono da hã mare di. Duré tinhipsisi wẽ na si, sima 're ĩsipese za'ra mono da hã mare di. Duré da'uzazé ĩwa'âbâ za'etẽ na si, 're ĩsi'uza za'ra mono da hã mare di. Dama rob'manharĩ wẽ zéb zô si, te za sina 're sõpré, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa na 're ĩsiwasu'u za'ra mono zéb zarina.

¹¹ ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa norĩ hã te te dama 're rowahutu za'ra mono ré, te za pi'õ norĩ hã ari'iwĩ te te 're wapari za'ra. ĩ'madâ'â'wa norĩ zapari 're ĩhâimana za'ra mono na te za 're si'madâ'â za'ra pi'õ norĩ hã, ari'iwĩ te te 're ĩwapari za'ra mono da hã. ¹²⁻¹³ Pi'õ norĩ hã aibâ norĩ ma, te te 're

ĩrowahutu za'ra mono da hã, mare di. Aibã norĩ ma, timreme pire na 're si'madâ'â za'ra mono õ di za. Ari'iwĩ te za 're si'ubumro, pi'õ norĩ hã. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u. 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ma tô aibã hã poto na'rata, Adã na ĩsisi hã. Taha za'u si ma duré pi'õ hã poto, Ewa hã. ¹⁴ Pi'õ si, Wa'uburé nhimiroti hã tô senai'õ na te te waihu'u õ di. Tanei õ di, Adã hã. Pi'õ si Wa'uburé nhimiroti hã tô senai'õ na te te ĩwaihu'u õ zéb zarina, ma tô Wamama nhimiroti na upa na'rata. ¹⁵ Tane nherẽ, pi'õi mono bâ hâimana wẽ na 're hâimana za'ra mono wamhã, tãma 're rowẽ za'ra mono di za. Wanhĩb'apito umnhasi sina, te za 're hâimana za'ra. Te za duré te te 're dazawi pese za'ra. Hâimana wẽ uptabi na te za dama 're hâimana za'ra. Tawamhã, ĩwasã hã ãma 're sépu'u za'ra mono wamhã, ĩ'ra hã tãma 're rere'e wẽ mono da, te za Wamama hã te te 're anho'reptu, pi'õ norĩ hã.

3

Wanhĩb'apito zazei'wa norĩ 'madâ'â'wa na rowasu'u

¹ ã hã te aima ĩwaihu hã, tô sena uptabi. Áté ni'wa hã te za sima wẽ, ĩsazei'wa norĩ hã te te 're 'mai'madâ'â mono da. ãne wamhã, te te sima ĩwẽzé hã wẽ di, da'madâ'â na te te 're ĩ'mairomhuri mono da hã. ² ĩsazei'wa norĩ 'madâ'â'wai mono bâ, te za 're hâimana wẽ za'ra. Tawamhã, ĩwasédé hã da te ãma 're ĩsa'ra mono da hã, mare di. Timro uptabi si te za te te sima 're 'madâ'â za'ra, misi haré. Hâimana prédum na te za dama 're hâimana za'ra. Tiwasété wi te za sina 're siptete u'âsi za'ra, 're nomro wẽ mono da. Te za duré dama 're

hâimana wê za'ra. Duré itême 're dasihutu mono wamhã, te za te te 're da'mazasi su'u za'ra. Duré roti na rowaihu hã te za tâma 're hâimana za'ra, te te âma 're idapawaptob za'ra mono zéb da hã. ³ Duré âzézei'wa, 're nomro mono ô di za. Duré da'ahâri zeï 'wa, 're hâimana za'ra mono ô di za. Simizawi pese uptabi na, te za dama 're hâimana za'ra. Duré rob'uiprazéb zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono ô di za. ⁴ Ti'ra norĩ hã te za duré te te 're pawapto pese za'ra, timama mreme si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono da, timama hã isimiroti na te te 're wazéb za'ra mono da. ⁵ Da'madâ'â'wa norĩ hã i'ra norĩ hã tâma 're nomro wê mono da, te te 're pawapto pese za'ra mono ô nherê, e niha te za tawamhã 'Re ihâimana u'âsi mono zazei'wa norĩ hã te te 're pawaptob za'ra duré, 're nomro wê mono da, ta norĩ zama. Te te 're pawapto waihu'u za'ra mono ô di za. ⁶ Ni'wa hã Wanhîb'apito te te isazezém na âma ronomro ô nherê, da'madâ'â'wa na 're 'maihâimana mono ô di za. E marĩ wa. Isazeté'wa hã da'madâ'â'wa, 're 'maimorĩ wamhã, âté da'madâ'â'wai wa, te za 'râwi sina 're 'maiwata, tipire na taré. Âne wamhã, 'Re ihâimana u'âsi mono hã wa'uburé norĩ nhîb'apito hã 'râwi sina 're wata mono wa, te te iwê'ô ne, te za ta hã wê'ô. ⁷ Isazei'wa norĩ 'madâ'â'wai mono bâ te za dama 're hâimana wê za'ra. Âne wamhã, dama 're ihâimana wê mono zém na te za isazei'ô'wa norĩ zama te te dama 're wasu'u wê za'ra. Dama 're hâimana wê za'ra mono ô wamhã, te za damreme hã te te sina 're 'rã'ôto za'ra. Âne wamhã, wa'uburé norĩ nhîb'apito te te da'âma sima iroti wasété zé hã te za te te sina 're 'mai'uwaimrami tâma, da'madâ'â'wa norĩ hã.

Dapawapto'wa norĩ wasu'u

⁸ Dapawapto'wai mono bâ te za 're hâimana wê za'ra. Duré âzézei'wa na 're hâimana za'ra mono ô di za. Rob'uiprazéb zô si mreme si'ahâ na 're hâimana za'ra mono ô di za. ⁹ Wanhîb'apito nhimiroti hã aré dama sa'rese ô nherê, ma tô oto te te dama 're awaihu'u, 'Re îhâimana u'âsi mono hã, da te âma 're îsaze za'ra mono zéb da hã. Îsimiroti hã tô sena wa, te za dapawapto'wa norî hã te te 're 'madâ'â pese za'ra, hâimana wê sina. Îwasu'uwê hã tô sena na te za te te 're saze za'ra. Âne wamhã, 'râwi tipê'ê na 're siwê'ô za'ra mono ô di za, tô sena na te te 're îsaze za'ra mono ô na hã. ¹⁰ Dapawapto'wa da, da te dasiwi pisutu ô ré hã, te za a'â da te dasiwi 're 'mai'madâ'â, dama 're î'maihâimana wê mono zô. Tawamhã dama 're 'maihâimana wê mono wamhã, te za oto dapawapto'wa na 're 'maihâimana. ¹¹ Îmro zama te za dama 're hâimana wê, pi'ô hã. Damreme hã îwê'ôre na te te dama 're robzanhamri mono ô di za. Hâimana prédup sina te za dama 're hâimana. Tiwasété wî, te za sina 're siptete. Hâimana nhiptete na, te za 're hâimana. ¹² Dapawapto'wai mono bâ timro uptabi si te za sima te te 're 'madâ'â pese za'ra, misi haré. Duré ti'ra norî hã te za te te 're 'madâ'â pese za'ra, 're nomro wê mono da. Duré uburé îsôrôwa âma îsiré 're îhâimana za'ra mono norî zama, te za te te 're 'madâ'â pese za'ra, ta norî zama 're nomro wê mono da. ¹³ Dapawapto'wa norî hã te te 're dapawapto wê za'ra mono wamhã, îsimipawapto wê na te za da te 're wasu'u wê za'ra. Âne wamhã, mreme nhiséb âna te za duré dama 're siwasu'u za'ra, Cristu Zezusi hã te te 're îsaze za'ra mono zém na hã.

Wanhib'apito wasu'uwẽ hã dama ïshâi'rézé wasu'u

¹⁴⁻¹⁵ Atẽme ãma ïwisi su'u da hã ïma wẽ nherẽ, ãma ïwisi su'u õ na dâ'âsina, wa ãne na ãma aima rob'ui'ééré. E marĩ da. Niha dama 're ïwahâimana za'ra mono zéb da na waihu'u da. Wa norĩ hã 'Re ïhâimana u'âsi mono 'ra, wa 're wanomro. ïsib'a'uwẽ, wa oto 're wahâimana za'ra, daro mono bâ wa te 're ïsaze za'ra mono hã. Wanhib'apito nhimiroti hã tô sena wa, ïsazei'wa mono bâ wa za wa te 're 'madâ'â u'âsi za'ra. Õne haré te za dama 're hâimana u'âsi, da te ãma 're ïsaze za'ra mono zéb da hã. ¹⁶ Tô sena Zezu Cristuhu wasu'uwẽ hã wẽ uptabi di, aré dama sa'rese õ nherẽ, Wamama hã te te oto dama ïhâi'ré hã wa te 're ïsaze za'ra mono zé hã, ãma 're ïwanomro wẽ mono zéb da hã. ãne te te dama ïwaihu'uzé hã:

“A'uwẽ na ma podo, ti'ai ãma.

Duré tô sena ï'ra 're ïmorĩ wẽ uptabi na, ma tô Tipẽ'êzani na dama waihu'u za'ra.

Duré hâiwa ãma 'Re ïhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa norĩ hã ma tô titõmo na 'madâ'â za'ra.

Duré a'uwẽ mono bâ 're ïdahâimana za'ra mono norĩ hã ma tô ïwasu'uwẽ na da te 're dapo're pu'u za'ra, daro mono bâ.

Ma tô duré da te dasina 're umnhasi za'ra.

Duré rowẽ uptabi u ma tô mo, hâiwa u.”

ãne Zezu Cristuhu wasu'uwẽ na Wamama hã te te dama ïwaihu'uzé hã.

4

Danhimiroti senai'õ na rowasu'u

¹ 'Re ïhâimana u'âsi mono hã, Tipẽ'êzani na ma tô ãne dama waihu'u: “Rob'rãsutuzéb u romhuture

wapsi, te za ni'wam norĩ hã ãzadawa para õ nherẽ, rẽme za'ra, Zezu Cristuhu nhimiroti hã aré te te 're ãsaze za'ra mono zé hã. Ìhâiba'õ norĩ nhimiroti hã tô sena newa te za te te 're wapari za'ra, wa'uburé norĩ nhimiroti zarina 're nomro mono da oto.” Æne ma tô dama waihu'u. ² Wa'uburé nhimiroti hã te za te te datẽme 're ropé, aibâ norĩ zadawa hawĩ. Aibâ norĩ hã roti tô sena na te te dama 're rowasu'u za'ra mono newa, te sadawa nhipese na te te dama 're rowasu'u za'ra. Tane nherẽ, ta norĩ hã 'râwi 're siwaihu'u za'ra mono õ di, tizadawa nhipese na hã. ³ Ta norĩ hã te za dasina 're ãdamro za'ra mono zé hã dawĩ sawĩ za'ra, dasina 're damro za'ra mono tô da, dasiwaprosi 're dahâimana za'ra mono da. Te za duré dasazé hã dawĩ sawĩ za'ra, marĩ mono bâ 're dasaihuri tô mono da, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã uburé dasazé hã te te apoto mono nherẽ, âma 're ãdasaihuri mono zéb da hã. Ìsazei'wai mono bâ wama waihu'u pese za'ra di, dasazém na ãsimiroti hã. Æne wa, sõpru wa, âma 're wawata za'ra mono pari, wa za ãsimipoto na 're wasaihuri. ⁴⁻⁵ Uburé dasazé hã wẽ di, 'Re ìhâimana u'âsi mono nhimipodo hã âma 're ãwasaihuri mono zéb da hã. Wẽ wa, wa te wasiwi 're wẽ'õ za'ra mono õ di za, âma 're wasaihuri mono tô da hã. Sõpru wa, âma 're wawata za'ra mono sina, wa za âma 're wasaihuri, ãwẽ na te te nharĩ wa, 'Re ìhâimana u'âsi mono hã. Æne wamhã, tâma wẽ di, ãsimipoto na 're ãwasaihuri mono zéb da hã.

⁶ Tawamhã uburé te aima ã'awaihu'uzéb zarina si, te za wasiré ãsazei'wa norĩ ma 're ã'awaihu'u mo. Æne wamhã, Cristu Zezusihi ma, romhuri wẽ 'wa, te za tô 're aimo. Wanhĩb'apito nhimiroti hã wa te 're ãsaze za'ra mono zéb zarina, 're aimorĩ u'âsi

sina, te za tãma 're ãwaih'u u'âsi za'ra mo, roti tô sena zarina zama, ãma 're aimorĩ u'âsi ne. Ôhõ na si 're aimorĩ wamhã, asiptete sina te za 're aihâimana mo, Wanhĩb'apito ãma hã. ⁷ Dahi'rata norĩ nhimirob'rãzarõtõ 'ratate hã 're wapari mono õ di za. Ta norĩ hã ãsazei'õ'wa norĩ te hã, tarére. Ta hã te za asima 're ã'madã'ã pese mo, 're aihâimana wẽ mono da, Wamama nhimiroti zarina. ⁸⁻⁹ Æne wa za duré aima waih'u. Æté ni'wam norĩ hã te za te te sima 're pisutu za'ra, 're sihãiba wairob za'ra mono da, dahãiba wairobzẽ hã wẽ wa, dahãiba ma hã. Æne hã dama 're rowẽ za'ra mono nherẽ, 'Re ãhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina 're danomro wẽ mono da, da te dasima 're pisutu pese za'ra mono wamhã, dama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. Rowẽ na te za ãma 're danomro, ti'ai ãma, hãiwa ãma zama. Tô sena wa tô aima rowaih'u. Æhã wasu'u hã tô sena wa, aihĩni te za da te ãma 're saze za'ra. ¹⁰ Taha da, wa za sada 're wanhiptete u'âsi za'ra, wa te 're dapawaptob za'ra mono da, da te ãma 're saze za'ra mono da. 'Re morĩ u'âsi wa, wa tô wasina wa te 're umnhasi za'ra, te te 're wapawaptob u'âsi za'ra mono da. Ta hã uburé Danho'reptui'wa, te 're hâimana. Æsazei'wai mono bã te za tô te te 're wa'anho'reptu.

¹¹ Taha wa, uburé te aima ã'awaih'uuzẽm na te za ãsazei'wa norĩ ma 're ã'awaih'u mo, asimiroti pire sina. ¹² Aihãiba prédu pese õ nherẽ, te za 're aimorĩ wẽ, aiprédu pese õ wa, asimiroti na ãsazei'wa norĩ hã te te 're aiwẽ'õ za'ra mono tõ da. Te za dama 're asanho mo, aimreme wẽ na, duré dama aihâimana wẽ na, duré asimizawi pese na, duré asimirosa'rata wẽ na. Taha na, te za dama 're asanho mo, asirã zarina 're nomro wẽ mono da,

ĩsazei'wa norĩ hã. ¹³ Nimahã na wa za ãma atẽme wi. Ma'ãpé, ãma atẽme ĩwisi õ ré hã, dama 're sôré u'âsi mono za, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'rata na rob'ui'ére hã. Te za duré Wanhíb'apito wasu'uwẽ na dama 're ĩrowasu'u u'âsi mo. Te za duré 're ĩdapawaptob u'âsi mo, ĩsimiroti zarina 're danomro wẽ mono da. Taha da, te za asina 're ĩ'madâ'â u'âsi mo. ¹⁴ Marĩ ĩwẽ hã ma tô Wamama hã aipẽ'ẽ 're aima tisõ, ãma 're ĩdapawapto mono zéb da hã. Hãiwa hawi te te tãma ĩwaihu'u za'ra zém na, ma tô ĩsadowa wasu'u'wa norĩ hã aima waihu'u za'ra, ĩwẽ hã za te te aima ĩsômri na. Duré ma tô da'madâ'â'wa norĩ hã, tinhib'rada hã ai'ãma sa'ra za'ra, ai'rã nhisiwi. Taha ré ma tô 'Re ĩhâimana u'âsi mono hã ĩwẽ hã aima tisõ. Taha zarina, te za asina tãma 're ĩ'uwaimrami u'âsi mo, dapawaptom na, asimiromhuri hã Wamama ma.

¹⁵ Uburé te aima ĩ'awaihu'u mono zéb zarina, te za asina 're ĩ'madâ'â u'âsi mo. Ôhõ si te za asima 're ĩpisutu pese mo, asina 're ĩ'uwaimrami mono zéb da si. ãne wamhã, dapawaptom na rowaihu hã asima ãma 're ĩsa'êtẽ mono na te za da te ai'ãma 're waihu'u za'ra. ¹⁶ 'Re aimorĩ wẽ da, duré ĩ'uwaibaba si dama 're sadawa wasu'u mono da, te za 'rãwi 're asi'madâ'â pese mo. ãne wamhã, te za 're asisõ'reptui u'âsi mo. Aiwapari'wa norĩ zama, te za 're ĩ'anho'reptui u'âsi mo.

5

Ĩsazei'wa norĩ pawaptobzém na rowasu'u

¹ Āté aibã ĩprédu hã te za tihâimanazém na 'mai'upa. ãne wamhã, aimreme ĩpire na tãma nharĩ õ di za. Aimama ma, 're aimreme wẽ mono ne, te za duré aimreme wẽ na 're ĩpawapto mo, 're

morĩ wẽ da oto. Duré ĩpréduptém norĩ hã te za aimreme wẽ na 're ĩ'apawapto mo, aimreme wẽ na ano norĩ hã 're ĩ'apawapto mono ne. ² Duré pi'õ ĩprédum norĩ hã te za aimreme wẽ na 're ĩ'apawapto mo, aimreme wẽ na ana hã 're ĩ'apawapto mono ne. Duré pi'õ ĩpréduptém norĩ hã te za aimreme wẽ na 're ĩ'apawapto mo, aimreme wẽ na si aihidiba norĩ hã 're ĩ'apawapto mono ne. Aiprédup sina te za ta norĩ ma 're aihâimana mo.

³ Pi'õi mrotõ norĩ pawapto'wa da hã ni'wai õ uptabi wamhã, te za marĩ na 're ĩ'apawapto pese mo. ⁴ Pi'õi mrotõ 'ra norĩ hã 're hâimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'râmi, te za tina hã marĩ na te te 're pawapto pese za'ra. Duré pi'õi mrotõ nhihudu norĩ hã 're hâimana za'ra mono wamhã, tiwarahuzé wa'râmi, te za ti'rata norĩ hã marĩ na te te 're pawapto pese za'ra. Âne te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina te te tãma âma 're uwaimrami za'ra, âne si tãma wẽ wa. ⁵ Pi'õi mrotõ hã âté siwaprosi te 're 'manhamra. ĩ'apawapto'wa da hã, ni'wai õ uptabi di. Tane wamhã, 'Re ĩhâimana u'âsi mono zô si, te za 're simnhasi, marĩ na te te 're pawapto mono da. Bâtâ na te za tãma 're mreme u'âsi, barana zama, marĩ na te te 're pawapto mono da. ⁶ Pi'õi mrotõ hâiba amo hã, âté âne 're 'mai'hâimana mono õ di za. Âté marĩ zô si te za sina 're simnhasi u'âsi. Âne wamhã, ĩpê'ê 're dâ'â u'âsi ne, te za oto 're 'maimo. ⁷ Taha wa, te za tãma 're ĩroti pese za'ra mo, ĩsazei'wa norĩ ma, ĩmrotõ norĩ âma te aima ĩroti mono zé hã te te siwi 're 'madâ'â pese za'ra mono da. Tawamhã ĩsazei'wa norĩ hã damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za. ⁸ Âté ni'wam norĩ hã tinhimarĩ na te te 're pawapto pese za'ra mono õ di za, tisisânawã

norĩ hã. Āté ĩsōrōwa 're, 're ĩhâimana za'ra mono norĩ zama, te te 're pawaptob za'ra mono ã di za. Āne wamhã, Wanhĩb'apito nhimiroti zarina te te 're pawapto pese za'ra mono ã wamhã, te aré ĩsazei'õ'wa ne oto 're nomro. Āne wamhã, te te 're ĩpawaptob za'ra mono ã na, te aré ĩsazei'õ'wa norĩ hã 'rãnhĩpa za'ra, tihâimana wasété na hã.

9-10 Pi'õi mrotõ hãiba tém norĩ nhisi na 're rob'ui'ééré za'ra mono ã di za, pi'õi mrotõ si'ĩhi norĩ nhisi zu hã. 60 na ãma 're wahub za'ra mono parip si, te za ĩsisi na da te 're rob'ui'ééré za'ra, ti'amo'aba si te te 're 'madâ'â pese za'ra mono wamhã, duré ti'ra norĩ hã te te 're warahu wẽ za'ra mono wamhã, duré te te 're da'mazasi su'u za'ra mono wamhã, duré dawĩ 're sipa zawi za'ra mono ãna, ĩsazei'wa norĩ ma, te te 're romhuri za'ra mono wamhã, dapara upsõ na zama, duré robzei'õ na 're ĩdanomro mono norĩ hã te te 're pawaptob za'ra mono wamhã, duré simi'ẽ na te te dama 're 'manharĩ wẽ u'âsi za'ra mono wamhã. Āne wamhã, pi'õi mrotõ norĩ hã dama waihu'u pese za'ra di za, te te 're ĩdapawaptob za'ra mono na, siwaptom na. Tawapsi, te za ĩsisi na da te 're rob'ui'ééré za'ra, pi'õi mrotõ si'ĩhi norĩ nhisi zu.

11 Pi'õi mrotõ hãiba tém norĩ nhisi na ĩhi norĩ nhisi zu, ãma 're rob'ui'ééré za'ra mono ã di za. E marĩ wa. Āté hãiba téb uptabi ré, 're mrotõ za'ra mono wa, te za te te sima 're wẽ uptabi za'ra, timro na te te 're sahu za'ra mono da. Āté Cristuhu ma si te te 're romhuri za'ra mono da, te te sima 're wẽ uptabi za'ra mono ã di za oto. 12 Tawamhã timro na te te ãma 're sahu za'ra mono wamhã, Cristuhu ma, te te sina 're ĩroti za'ra mono zé hã ãma 're nomro mono ã di za oto. Taha wa, āté te za oto da

te dasiwi 're wẽ'õ za'ra, ãma 're sôpré u'âsi mono õ wa. ¹³ Duré pi'õi mrotõ hâiba tém norĩ nhisi na ãhi norĩ nhisi zu, 're rob'ui'ééré za'ra mono wamhã, âté dawaptom na te za dama 're wa'a za'ra. Áté sihâiwi na te za 'ri babap si oto 're nomro, mro õ wẽ te. Áté marĩ te te wapari wamhã, te za te te dama 're rowasu'u za'ra. Áté aimawi timreme na te za te te dawĩ ãma 're ro'wa'rutu za'ra. Áté marĩ na taré 're sôpré mono ãna, te za te te dama 're rowasu'u za'ra. ¹⁴ Taha wa, wa tô ãsima wẽ za'ra, duré apâ timro na te te 're sahu za'ra mono da, pi'õi mrotõ hâiba tém norĩ hã. Te za duré apâ 're 'ra za'ra. Tawamhã tinhorõwa ãma te za ti'ra norĩ hã te te 're 'madâ'â pese za'ra. Áne dama 're hâimana wẽ za'ra mono wamhã, damreme hã te te sina 're 'rã'õtõ za'ra mono õ di za, wazawi'õ'wa norĩ mreme hã. ¹⁵ Áne wa tô aima waihu'u. E marĩ wa. Ni'wam norĩ hã ma tô wairé, pi'õi mrotõ norĩ hã, Wanhib'apito nhimiroti wẽ nhiti, Satanasihini nhimiroti si te te oto 're 'madâ'â za'ra mono da. Taha wa, wa tô ãne na aima waihu'u.

¹⁶ Pi'õ hã ãsazei'wa 're 'maimorĩ wamhã, te za pi'õi mrotõ hã marĩ na te te 're 'maipawaptob u'âsi, tina wamhã, ti'rata wamhã. Áne wamhã, rosa'rata pire hã pi'õi mrotõ norĩ ãma te te ãma 're sépata za'ra mono õ di za, ãsazei'wa norĩ hã. Tãma waihu'u pese za'ra di za, pi'õi mrotõ hã 'ra ãna 're ãhâimana za'ra mono norĩ si te te 're ãpawaptob za'ra mono da hã.

Ãsazei'wa norĩ 'madâ'â'wai wasu'u

¹⁷⁻¹⁸ Aibã norĩ hã ãsazei'wa norĩ te te 're 'madâ'â wẽ za'ra mono wamhã, te za ãwa'rãmi marĩ ãwẽ hã te te tãma 're sômri za'ra, ãsazei'wa norĩ, siré 're ãsi'rã'õtõ mono norĩ hã. Cristuhu wasu'uwẽ na

te te tãma 're rowasu'u za'ra mono wamhã, duré
ĩsimiroti wasu'u na te te 're pawaptob za'ra mono
wamhã, marĩ hã ĩwẽ hã sa'ětẽ na te te tãma 're
ĩsõmri za'ra mono da hã, wẽ di. Āne hã wa tō
waihu'u za'ra ni, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti
'rata hawimhã, āne:

“Powawẽ hã aro 'rã ne tipara na dasazéb da, te te
aima 're sub za'ra wa'aba mono ré hã, 're
wata wasisi za'ra wa'aba mono õ di za, 're
saihuri tō mono da.”

Āne hã, 'Re ĩhãimana u'ãsi mono nhimiroti na
rob'ui'ére 'rada hã. Duré ĩsimiroti hãiba amo hã āne:
“Romhuri'wa norĩ hã te te dama 're romhuri za'ra
mono wamhã, tō ĩ'uwaibaba te za da te 're
pawa'âbã za'ra.”

Taha zarina te za ĩsazei'wa norĩ hã da'madâ'â'wa
norĩ hã te te 're pawaptob za'ra asa, marĩ na.

¹⁹ Āté da'madâ'â'wai āma te za ni'wa hã ĩwasédé
hã āma tihi. Tawamhã, siwaprosi te te āma
hiri wamhã, wapari õ di za, ĩmreme hã. Āté
si'ubdatō te za āma sisadawa waptob za'ra, āma
ĩ'madâ'â'wa norĩ hã, ĩwapari'wa norĩ hã. Āté ma-
parane te za āma sisadawa waptob zahuré. Āne
wamhã, da'madâ'â'wa zô te za aihã, ĩhãimanazém
na sadawa pibu da. ²⁰ Tawamhã tō sena tiwasédé
hã te te 'manharĩ wamhã, te za ĩsazei'wa norĩ nho'a
tãma ĩroti, tiwasété na te te āma sahu tō da. Danho'a
te za tãma ĩroti, ĩsipai u da'madâ'â'wa hãiba amo norĩ
hã sina 're hâtâ'â za'ra mono wa, ĩsine tiwasédé hã
te te 're 'manharĩ za'ra mono tō da, ta norĩ hã.

²¹ Da'madâ'â'wa hã aima sawi uptabi nherẽ,
te za danho'a tãma ĩroti, tiwasété na te te āma
sahu tō da. Asimiroti na 're da'mairẽme mono
õ di za. 'Re ĩhãimana u'ãsi mono hã te we te

te 're wa'ab'madâ'â, Cristu Zezusihi me. Hâiwa âma romhuri'wa norĩ zama, te duré te te we 're wa'madâ'â za'ra, 're ãnomro wẽ mono norĩ hã. Taha wa, ta norĩ nho'a 're wanomro mono wa, da'madâ'â'wa norĩ âma te aima ãroti mono zé hã te za 're ã'madâ'â pese mo.

22-25 ãne wa za duré aima waihu'u. ãsazei'wa norĩ 'madâ'â'wa da, da'maipisutu da wamhã, asapa'abâ da'maipisutu õ di za, aiwara sina. Asapa'abâ asib'rada hã da'rã nhisiwi 're aza'ra mono õ di za, Wanhib'apito ma, romhuri'wa da, 're da'apisutu mono da. E marĩ wa, wa ãne aima waihu'u. Asimipisudu hã dama 're hâimana wẽ prã za'ra mono wamhã, ãsabâdâ da te dasiwi 're aiwẽ'õ za'ra mono õ'umnhasite. Te za 'rãwi 're asi'madâ'â u'âsi mo, asimiroti na duré aihâimanazém na 're upa tó mono da.

Wa za a'â aima waihu'u, asi'ãma waihu'u da. Â si 're hâsi mono nherẽ, te za oto uwa 'rã wa'u ãsé hã syry na 're ãhâsi mo, âma 're asiwede mono da. E marĩ da. 'Re asai mono wa, 're adi'izé u'âsi tó mono da. Aihâzé hã te te aimrami siwapto wa, asib'uwa na 're aimorĩ wa, te za 're ãhâsi u'âsi mo, syry na.

ãne wa za duré aima waihu'u, da'madâ'â'wa da, asapa'abâ 're ãda'apisutu mono õ zém na hã za. Áté ni'wam norĩ hã sô'awi tiwasédé hã te te 're 'manharĩ za'ra mono wamhã, ãwasété na dama waihu'u pese za'ra di za, 'Re ãhâimana u'âsi mono hã bâtâ na dahâimanazém na te te da'awaihu'u õ ré hã. Áté nimahã na si te za ta norĩ hã ãwasété na da te 're waihu'u za'ra. Áté ni'wam norĩ hã te te dama 're ã'manharĩ wẽ za'ra mono zém na, dama waihu'u pese za'ra di za. Áté nimahã na si te za ta norĩ hã da te 're waihu'u za'ra, te te dama 're

ĩ'manharĩ wẽ za'ra mono zém na. Āne wa, wa tō āne na hã aima roti, asapa'abâ 're da'apisutu tō mono da, da'madâ'â'wa da hã.

6

¹ Īwada'uri zarina si, pawa'âbâ āna dama romhuri'wa norĩ hã te za titede'wa hã ĩsimiroti na te te 're wazéb za'ra. Āne 're hâimana za'ra mono ō wamhã, âté te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhisi na da te āma 're wasété za'ra. Āté wa'āma zama te za duré da te 're wasété za'ra, ĩsazei'wa norĩ ma, wa te 're roti wasété za'ra mono newa.

² Āté pawa'âbâ āna dama romhuri'wa norĩ tede'wa hã te za ĩsazei'wa 're 'maimo. E tawamhã ĩmreme hã te te 're 'madâ'â pese za'ra mono ō di za, ĩsisānawã ne tãma 're 'maiĥâimana mono nherẽ, ĩtede'wa hã. Mare di. ĩsimiroti na te za te te 're wazéb za'ra. ĩsazei'wa 're 'maimorĩ wa, duré tãma sawi pese za'ra wa, te za titede'wai ma, te te tãma 're romhuri wẽ uptabi za'ra. Āne na te aima 're ĩroti mono zéb zarina, te za ĩsazei'wa norĩ ma 're ĩ'aroti pese mo, āma 're nomro wẽ mono da.

³⁻⁵ Āté ni'wam norĩ hã aimawi na te za ĩsazei'wa norĩ ma te te tãma 're rowasu'u za'ra. Āté Wanhib'apito Zezu Cristuhu nhimiroti na te te āma 're saze za'ra mono ō di za, ta norĩ hã, tō sena nherẽ, Wanhib'apito nhimiroti hã rowẽ na āma 're ĩdanomro mono zéb da hã, duré dawẽ na si āma 're ĩdanomro mono zéb da hã. Āne wamhã, roti tō sena hã tãma waihu'u za'ra ō di za. Taré te za tinhimiroti wẽ na 'râwi sina 're wata za'ra. Ta norĩ ma, wẽ di, marĩ wasu'u na 'râwi āma 're ĩsisada'âbâ za'ra mono da hã, duré 'râwi timreme na 're ĩsi'wapé za'ra mono da hã. Taha zarina, te za

tisi'ruiwapari na te te sima âma 're wa'râmi za'ra, âma 're sisada'âbâ za'ra mono da. Te za duré te te 're dawasu'u wasété za'ra. Te za duré si'âma te te 're rosa'rata wasété za'ra. Roti tô sena hã tâma waihu'u pese za'ra ô wa, roti tô sena zarina si te te 're rosa'rata wẽ za'ra mono ô di za. Ta norĩ hã te te sima 're rosa'rata siwamnarĩ za'ra, ĩsazei'wa norĩ hã rob'uiprazé hã te te tâma 're sômri za'ra mono da, ĩsimirowasu'u wa'râmi, sibro pese na 're hâimana za'ra mono da. ⁶ Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti 'madâ'â'wa, 're wanomro mono wamhã, duré marĩ zô si wasima 're wanhopré mono âna 're wanomro mono wamhã, wama 're rowẽ uptabi za'ra mono di za. ⁷ E rob'uiprazé ma tô wazababa 're wairébé, wana dub're hawi 're wapoto za'ra mono wamhã. Mare di. Wa'ubana wa tô 're wapoto za'ra. Duré 're wadâ'â za'ra mono wamhã, e wanhimarĩ hã wa za wasiré wa te 're 'wasari. Mare di. ⁸ Taha wa, ti'ab ré, wasai ré 're wahâimana za'ra mono wamhã, duré wa'uza ré 're wahâimana za'ra mono wamhã, marĩ zô si wasima 're wanhopré za'ra mono ô di za, marĩ na wa te wasima âma 're ĩrowẽ za'ra mono zéb da hã. ⁹ Rob'uiprazéb zô, da te dasima 're rosa'rata siwamnarĩ u'âsi za'ra mono wamhã, âté te za da te 're wapari za'ra, rob'uiprazém na wa'uburé te te dama 're ĩ'aroti wasété mono zé hã. Âne wamhã, âté ĩsimiroti hã da te 're rême waihu'u za'ra mono ô di za oto. Âté rosa'rata âna te za ĩsimiroti zarina, marĩ zô si oto da te 're rob'ruiwapari za'ra, marĩ wasété zô zama. Âne wamhã, te za oto dawĩ tirobzei'ô pese za'ra. Rowẽ u'âsi 're ĩdanomro mono zé hã tâma 're hâimana za'ra mono ô di za oto. ¹⁰ E marĩ wa. Rob'uiprazéb zô si, da te dasima 're rosa'rata za'ra mono wamhã, siwa'ru te za marĩ hã

ĩwasédé há da te 're 'manharĩ za'ra. Ni'wam norĩ há roti wê há aré te te 're ĩsaze za'ra mono zém hawi, ma tô 're sipa za'ra, rob'uiprazéb zô si te te sima 're rob'ruiwapari za'ra mono wa. Ta norĩ há te oto robzei'ô si te te 're sépata za'ra.

¹¹ A há 'Re ĩhâimana u'âsi mono ma romhuri'wa. Taha wa, ta norĩ ne 're aimorĩ ô di za. Te za 're aihâimana wê u'âsi mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono nhimiroti zarina si. Ôhõ si te za 're ĩ'madâ'â pese mo, 'Re ĩhâimana u'âsi mono si, ai'âma 're siwãrĩ u'âsi mono da. Te za duré 're ĩda'azawi pese mo. Rowasédé há taré da te aima 're 'manharĩ za'ra mono nherê, asiptete sina te za Wanhíb'apito âma 're aimorĩ u'â. Atoi u'âsi te za 're aimo. Taha na si 're aimorĩ da, te za asina 're ĩ'madâ'â u'âsi mo. ¹² A há ĩsazei'wa, 're aimorĩ wa, te za sô 're asi'wapéi u'âsi mo, 're ĩ'aimorĩ wê zéb zô, rowê u'âsi 're aihâimana u'âsi mono zéb da há, hâiwa âma há asina uwaimrami da. Taha da, ma tô bâtâ na aip-isutu 'Re ĩhâimana u'âsi mono há, da'ahâ norĩ nho'a ĩsazei'wa na asiwaihu'u wê zém na. ¹³⁻¹⁴ Âhâna, wa za aima pisutu, uburé te aima ĩroti mono zé há asina 're 'madâ'â u'âsi mono da. 'Re ĩhâimana u'âsi mono nho'a, wa aima pisutu, ti'ai âma 're ĩdanomro mono zé há te te dama 're ĩ'apisutu mono nho'a. Cristu Zezusihi nho'a zama wa aima pisutu, Põsi'u Piratuhu ma, tihâimanazém na ĩsiwaihu'u wê nho'a zama. Uburé te aima ĩroti mono zé há te za asina 're ĩ'madâ'â u'âsi mo, apâ we ĩmorizéb u, Wanhíb'apito Zezu Cristu há. Asina 're 'madâ'â u'âsi mono wamhá, tawamhá da te aima 're nharĩ za'ra mono ô di za, asina 're ĩ'madâ'â mono ô zém na há. ¹⁵ Bâdâ te te ĩpisutuzém na te za 'Re ĩhâimana u'âsi mono há tâma tinha, apâ wei morĩ

da, Wanhîb'apito hã. Wê uptabi di, 'Re îhâimana u'âsi mono hã. Ôhõ si uburé Danhîb'apito uptabi. Uburé ti'ai âma danhîb'apito norî nhîpai u, pire uptabi di. Uburé dama îpire norî nhîpai u, pire uptabi di. ¹⁶ Ôhõ si siwaprosi 're îmorî u'â hã. Ta hã, rowa'a za'êtê na te 're hâimana u'âsi. Taha wa, ni'wa hã îtême îsébré da hã mare di. Da te dasiwi îhâiba pibu da hã, mare di duré. Ta hã wê uptabi di. Waihu'u pese di duré. Taha wa, wa za âma 're wawata u'âsi za'ra.

¹⁷ Âne te za duré îsibrob ahâ norî ma 're î'aroti mo, sibrob ahâ wê te, 'râwi sina 're wata tô za'ra mono da. Danhîbro hã dama 're hâimana u'âsi za'ra mono ô di za, dama âma 're îrowê za'ra mono zéb da hã. Taha wa, tinhibrop si te te 're 'madâ'â za'ra mono ô di za. 'Re îhâimana u'âsi mono zô si, te za 're simnhasi za'ra, taha si, marî wê na uburé wama 're sôpru mono wa, wama âma 're îrobze za'ra mono zéb da hã. ¹⁸ Âne te za duré îsibrob ahâ norî ma 're î'aroti mo, te te dama 're 'manharî wê u'âsi za'ra mono da. Te za duré uburé marî wê na dama 're sôprub za'ra. Te za duré simi'ê na marî na te te 're dazari u'âsi za'ra. ¹⁹ Âne wamhã, îte uptabi da hã te za marî hã îwê hã sô 're simi'wara u'âsi za'ra, niwab da hã. Duré rowê u'âsi te za ta norî hã 're hâimana u'âsi za'ra, hâiwa âma.

²⁰⁻²¹ Timotiu, ma'âpé roti hã tô sena si asina 're 'madâ'â u'âsi mono za, 'Re îhâimana u'âsi mono te te aima îwaihu'uzé hã, âma 're îda'apawapto mono zéb da hã. Ni'wam norî hã taré te dama 're siwasu'u za'ra, roti tô sena hã tâma îwaihu'u za'ra na hã. Tane nherê, Zezu Cristuhu nhimiroti hã wa te 're îsaze za'ra mono zém hawi, ma tô ta norî hã 're sipa za'ra. Ta norî hã te te dama 're îrowasu'u za'ra

mono zé hã, Wanhîb'apito nhimiroti zarinaî õ di.
Taha wa, roti tô senai'õre wi, te za asina 're asiptete
u'âsi mo, 're wapari tõi mono da.

Wa ãsima aiwẽ za'ra wa'wa, rowẽ u'âsi 're
anomro aba mono da, Wamama te te 're
ĩ'aipawaptob za'ra wa'aba mono zéb zarina si.

'Re ãhãimana u'âsi mono zadawa wasu'u
New Testament in Xavánte (BR:xav:Xavánte)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Xavánte

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Xavánte [xav], Brazil

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 1882536746

The New Testament

in Xavánte

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

744f0b3a-210f-53c7-b3a1-39b62617ba0c